Жоба туралы қысқаша ақпарат

Атауы	ЖТН AP22685018 «Деректерге негізделген тиімді шешім қабылдау контекстінде институционалдық зерттеу тәжірибесінің жоғары білім сапасын басқаруға әсері»
Маңыздылығы	Деректерді жинау, талдау және пайдаланудың аналитикалық мәдениетін дамыту білім сапасын қамтамасыз етуде институционалдық зерттеулер жүргізудің іргелі факторы болып табылады. Жоғары білім саласында шешім қабылдау және білім беру және еңбек нарығының сұранысын болжау үшін деректерді пайдалану білім беру қызметінің сапасын басқару мен қамтамасыз етудің тиімді құралы болып табылады. Қазақстандық университеттердегі қазіргі қолданыстағы басқару жүйесі жоғары білімнің бәсекеге қабілеттілігін сақтау және білім беру жүйесін болашақ еңбек нарығының қажеттіліктеріне бейімдеу үшін түбегейлі өзгерістерді талап етеді. Осыған байланысты бұл жоба университеттерде институционалдық зерттеулер институтын құру арқылы шешім қабылдау үшін деректерді пайдалануға бағытталған тәжірибені енгізу мүмкіндігін зерттейді. Мүдделі тараптар мен қоғам үшін сапалы білім беруді қамтамасыз етудегі сапаны қамтамасыз ету процесі деректерді пайдаланудағы тиімділікті арттырумен және ЖОО әкімшілігінің қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді шешімдерді қабылдауымен қатар жүруі керек. Сондықтан университеттің барлық құрылымдық бөлімшелерін біріктіріп, бір бағытта қозғалатын деректерді пайдалану тәжірибесін енгізу қажет. Бұл тәжірибені тиімді енгізу үшін алдыңғы қатарлы шетелдік тәжірибені – институционалдық зерттеулерді енгізу қажет.
Мақсаты	Жобаның мақсаты – институционалдық зерттеулер тұжырымдамасын зерделеу және тиімді деректерге негізделген шешімдер қабылдау контекстінде жоғары білім сапасын басқаруға әсерін талдау; білім сапасын қамтамасыз ету үшін Қазақстанның жоғары оқу орындарында институционалдық зерттеу тәжірибесін енгізу бойынша ұсыныстар мен нақты шаралар әзірлеу.
Міндеттемелер	Ғылыми жобаның алға қойған мақсатына жету үшін келесі міндеттер анықталды: 1. Зерттелетін тақырыптың теориялық және әдістемелік негіздерін отандық және шетелдік ғылыми еңбектер негізінде іргелі зерттеу; 1.1. Білім берудің сапасы мен сапаны басқару мәселелерін зерттеуде отандық және шетелдік ғылыми еңбектерге жүйелі әдеби шолу; 1.2. Жоғары оқу орнындағы институционалдық зерттеулердің тұжырымдамасы мен мазмұнын теориялық тұрғыдан зерттеу; 1.3. Институционалдық ғылыми-зерттеу құрылымдарының мақсатын, функцияларын және құрылымын теориялық тұрғыдан зерттеу. 2. Қазақстанның зерттеу университеттеріндегі сапа менеджментін талдау және шетелдік тәжірибені зерттеу: 2.1. Қазақстанның зерттеу университеттеріндегі сапа

	менеджментінің қазіргі жағдайын талдау; 2.2. Шетелдік зерттеу университеттерінің білім сапасын қамтамасыз ету мақсатында институционалдық зерттеулер жүргізу тәжірибесін талдау; 2.3. Жоғары білім беру сапасын басқаруда ғылыми-зерттеу тәжірибесін жүргізудің рөлі мен маңызын және Қазақстанның зерттеу университеттерінде институционалдық зерттеулерді жүргізу тәжірибесін дамыту мен енгізу перспективаларын практикалық зерттеу. 3. Тұжырымдамалық және практикалық ұсыныстарды әзірлеу; Қазақстанның ғылыми-зерттеу университеттерінде институционалдық ғылыми-зерттеу қызметін жүзеге асырудың нақты шаралары 3.1. Білім сапасын қамтамасыз ету үшін алынған мәліметтер негізінде институционалдық зерттеулер жүргізу тәжірибесін енгізудің тұжырымдамалық негізін әзірлеу; 3.2. Академиялық сапаны, жоспарлауды және шешім қабылдауды қолдау үшін университетті басқаруда институционалдық зерттеулерді жүзеге асыру бойынша практикалық және нақты шараларды әзірлеу; 3.3. «Білім сапасын қамтамасыз ету үшін Қазақстандық жоғары оқу орындарында институционалдық зерттеулер жүргізу бойынша» нұсқаулықты әзірлеу. 4. Зерттеу нәтижелерін тестілеу және оларды тарату: 4.1. Зерттеудің негізгі ғылыми нәтижелерін отандық және шетелдік журналдарда, жоба тақырыбы бойынша халықаралық конференциялар материалдарында жариялау; 4.2. «Қазақстанның зерттеу университеттерінде жоғары білім мен ғылымның сапасын басқарудағы институционалдық зерттеулерді енгізу» тақырыбына монографияның жариялануы. 4.3. Жоғары білім беру менеджерлері мен сапа менеджерлері үшін Қазақстанның зерттеу университеттерінде білім беру сапасын қамтамасыз ету және жақсарту бойынша институционалдық зерттеулерді енгізу және жүргізу бойынша нұсқаулықты (брошюра) әзірлеу және басып шығару.
Күтілетін және қол жеткізілген нәтижелер	Постдокторантураны аяқтағаннан кейін жүргізілген зерттеулердің нәтижелері ұсынылады, атап айтқанда институционалдық зерттеулердің білім беру сапасын қамтамасыз етуге ықпалының теориялық негіздемесі және сапаны қамтамасыз ету және деректер негізінде шешім қабылдау үшін институционалдық зерттеу тәжірибесін енгізу бойынша практикалық ұсыныстар ұсынылады. Барлық алынған ғылыми зерттеу нәтижелері келесі басылымдарда жарияланады: • Web of Science дерекқорының Arts and Humanities Citation Index немесе Social Sciences Citation Index индексінде индекстелген немесе Scopus дерекқорында CiteScore пайыздық көрсеткіші кемінде 35 болатын ғылыми жарияланымдағы 2 (екі) мақала; • Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары

	білім министрлігі Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті ұсынған рецензияланған шетелдік және (немесе) отандық басылымдардағы 2 (екі) мақала; • Зерттеу нәтижелерін тарату мақсатында халықаралық конференция материалдарында 1 мақала; • Монографияның жариялануы; • Қазақстан Республикасының зерттеу университеттерінде ИЗ тәжірибесін енгізу бойынша практикалық нұсқаулықты шығару.
Зерттеу тобы мүшелерінің аты-жөні, олардың идентификаторлары (Scopus Author ID, Researcher ID, ORCID, бар болса) және тиісті профильдерге сілтемелер	Манарбек Гүлден Манарбекқызы – PhD, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ менеджмент кафедрасының ғылыми қызметкері Scopus Author ID 57211470336 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211470336 Web of Science ResearcherID: D-3807-2019 https://www.webofscience.com/wos/author/record/39614753 ORCID ID 0000-0002-1913-1858 https://centralasiaprogram.org/bolashak-visiting-fellowship-program/ Сатпаева Зайра Тулегеновна - «6D050600-Экономика» мамандығы бойынша постдокторанттың ғылыми жетекшісі, философия докторы (PhD), Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитеті Экономика институтының жетекші ғылыми қызметкері, ғылыми-технологиялық және инновациялық даму бөлімінің меңгерушісі. Scopus ID: 57214615874 ORCID0000-0002-1644-3709 **Researcher ID**: (N-5297-2014) **РИНЦ:** (1038104)
Басылымдар тізімі	1. Manarbek, G., & Kondybayeva, S. (2024). Quality assurance practices in higher education: Lessons from the U.S. and implications for Kazakhstan. Journal of Higher Education Policy and Leadership Studies, 5 (3), 66-86. https://dx.doi.org/10.61186/johepal.5.3.66 2. Manarbek, G. and Seyfried, M. (2022), "Winds of change? Academics' views on the introduction of quality management in Kazakhstan", Quality Assurance in Education, Vol. 30 No. 4, pp. 416-430. https://doi.org/10.1108/QAE-09-2021-0158 3. Manarbek, G., Kondybayeva, S. (2022). Application of ServQual as a Quality Management Technique in Higher Education: The Case of Kazakh National University. In: Mutanov, G., Serikbekuly, A. (eds) Digital Transformation in Sustainable Value Chains and Innovative Infrastructures. Studies in Systems, Decision and Control, vol 443. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-07067-9_4 BOOK Chapter. 4. Manarbek G.M., Kondybayeva S.K., Doszhan R., Turarov D., Abylay A. (2020). Quality management of higher education: Innovation approach from perspectives of institutionalism. An exploratory review. *The Journal of Cogent Business and Management,* 7 (1), https://doi.org/10.1080/23311975.2020.1749217

5. Manarbek, G.M. Zhaisanova, D.S., Satpayeva, Z.T. (2024). Data-driven decision making in higher education to ensure quality education: A bibliometric review study. The Bulletin of Toraigyrov University, Economic series, No. 3. https://vestnik-economic.tou.edu.kz/storage/journals/124.pdf
6. N.N. Bizhanov , G.M. Manarbek , Aijaz A Shaikh. (2024). Exploring the use of learning management system as an effective tool for quality management of vocational education. The Journal of Economic Research & Business Administration. №4 (150), 91-108. https://doi.org/10.26577/be.2024.150.i4.a7
7. Kondybayeva S.K., Sagynbayeva A.A., Manarbek G.M., Czerewacz-Filipowiczb K. (2023). The Role of Education in Economic Growth: An Exploratory Literature Review. Economy: strategy and practice. 218(3):25-39. https://doi.org/10.51176/1997-9967-2023-3-25-39
8. Manarbek, G. (2022). Development of internal governance in higher education: The evaluation of administration and academic staff attitude. Central Asian Economic Review, Vol.5. https://doi.org/10.52821/2789-4401-2022-5-114-126
9. Manarbek G., Kondybayeva S., Handke, S. (2021). Application of business quality management tools in higher education: an exploratory literature review, Экономика: стратегия и практика, № 1 (16), 49-63. https://doi.org/10.51176/JESP/vol_16_issue_1_T4
10. Manarbek, G., Kondybayeva S., Handke, S. (2020). Quality culture as a prerequisite for effective quality management. Central Asian Economic Review, Vol. 1., No 130. https://caer.narxoz.kz/jour/article/view/79/78
11. Manarbek, G. (2020). EFQM model implementation in the higher education system of Kazakhstan. Central Asian Economic Review, Vol.5, No 134. https://caer.narxoz.kz/jour/article/view/16/16
12. Manarbek, G., Kondybayeva S., Handke, S. (2019). Innovative learning environment as a crucial factor for graduate employment. International scientific-technical Journal Herald to National Engineering Academy of the Republic of Kazakhstan, Вестник национальной инженерной академии РК, № 2, 176-186.
13. Manarbek, G., Kondybaeva S., Celetti, D. (2018). The role of international accreditation in quality assurance of Higher Education. The Journal of Economic Research and Business Administration, No 1 (123).
14. Manarbek, G., (2023). «Higher Education and the Bologna Process», The CHEA Quality Group Quality International Newsletter" https://www.chea.org/anniversary-qi-news
15. Manarbek, G. (2017). «Quality assurance of higher education as an innovative challenge of national system of education» - Proceedings of International Scientific and Practical Conference «Inclusive Economic Development: Directions, Priorities, Drivers», Almaty, Kazakhstan, 23-24 November 2017.
16. Manarbek, G., Zhakupova G., Kaliyeva A., Hezi, H. (2020). The university-industry cooperation: The role of employers in quality assurance of Education», E3S Web of Conferences.
17. Manarbek, G., Kondybayeva S.K., Sadykhanova G., Zhakupova G., Baitanayeva B. (2019). Modernization of

	educational programmes – a useful tool for quality assurance. Education Excellence and Innovation Management through Vision 2020, Proceedings of the 33rd International Business Information Management Association Conference (IBIMA), 10-11 April 2019, Granada, Spain 18. Manarbek, G. (2019). World university rankings in the context of external quality assurance: critical assessment» - International scientific-practical conference: Kazakhstan in a multipolar world: Economic scenarios», Proceedings, Almaty, Kazakhstan, 9-10 April 2019.
Патент туралы ақпарат	-